

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: ویجی پراشاد
برگردان: جنوب جهانی
افزوده و ارسال: طاهر باختری
۱۱ دسمبر ۲۰۲۴

ده نکته درباره سقوط سوریه تحت حکومت بشار اسد

در روز یکشنبه، ۸ دسمبر، پس از بیش از یک هفته نبرد بین دولت سوریه و گروه تروریستی هیأت تحریر الشام (HTS) و همپیمانانش که کنترل شهرهای کلیدی کشور را به دست گرفتند، رئیس‌جمهور سوریه، بشار اسد، از سوریه گریخت.

این خبر توسط وزارت امور خارجه روسیه اعلام شد. بر اساس این اطلاعیه، اسد در زمان کناره‌گیری خود، از نخست‌وزیر خواسته بود تا وظیفه نظارت بر انتقال صلح‌آمیز قدرت به نیروهای مخالف را بر عهده گیرد. این رویداد ۱۴ ماه پس از نسل‌کشی اسرائیل در غزه و چند هفته پس از امضای توافق آتش‌بس با حزب‌الله رخ داد. در ادامه، دیدگاه‌های ویجی پراشاد درباره عناصر کلیدی این وضعیت آورده شده است:

(۱) ویرانی دولت سوریه: دولت سوریه که از جنگ سال ۲۰۱۱ و سپس تحریم‌های امریکا و متحدانش به شدت آسیب دیده بود، نتوانست ارتش عربی سوریه را احیاء کند. این ارتش از پس نبردهای سنگین برنیامد و قادر به بازپس‌گیری شهرهای مهمی مانند حما، حمص و حلب نشد.

(۲) حملات اسرائیل: بمباران مداوم تأسیسات نظامی سوریه توسط اسرائیل، ظرفیت‌های لجستیکی و تسلیحاتی ارتش سوریه را به شدت تضعیف کرده بود.

۳) تضعیف حزب‌الله: تجاوز اسرائیل به لبنان و ترور سید حسن نصرالله، رهبر حزب‌الله، توانائی این گروه را حتی در جنوب لبنان کاهش داده بود. این وضعیت، حزب‌الله را مجبور به امضای توافق آتش‌بس با اسرائیل کرد و نشان داد که این گروه دیگر نمی‌تواند از دولت سوریه در برابر تجاوزات نظامی حمایت کند.

۴) کاهش نفوذ ایران: حملات اسرائیل به تأسیسات نظامی ایران در سوریه و همچنین داخل ایران، مانع از تجمع نیروهای ایرانی برای دفاع از دولت سوریه شد. تضعیف حزب‌الله نیز نقش ایران در منطقه را کم‌رنگ‌تر کرد.

۵) تأثیر جنگ اوکراین: جنگ سه‌ساله اوکراین امکان دریافت کمک بیشتر از سوی روسیه برای حفاظت از دمشق یا پایگاه بحری روسیه در لاذقیه را از سوریه سلب کرد.

۶) از دست رفتن حمایت همپیمانان: به این ترتیب، دولت سوریه دیگر نتوانست روی کمک نظامی همپیمانان ایرانی و روسی خود برای مقابله با شورشیان حساب کند.

۷) ظهور هیأت تحریر الشام: این گروه که در سال ۲۰۱۷ از ترکیب گروه‌های وابسته به القاعده تشکیل شد، نیروهای نظامی متعددی را از ترکیه تا اویغورها و سایر شبه‌نظامیان القاعده‌محور در ادلب گردهم آورد. هیأت تحریر الشام کمک‌های آشکار و پنهان از ترکیه و حتی اسرائیل دریافت کرد (به گفته یک مقام ارشد اطلاعاتی در ترکیه).

۸) آینده دولت جدید: پرسش‌هایی مطرح است درباره چگونگی رفتار دولت جدید تحت رهبری هیأت تحریر الشام با اقلیت‌های اجتماعی سوریه، برخورد با بلندی‌های جولان و اسرائیل، و واکنش به تجاوزات نظامی اسرائیل به مناطقی چون قنیطره.

۹) بی‌ثباتی‌های آتی: این داستان هنوز به پایان نرسیده است. کشور ممکن است با آشوب‌های بیشتر از سوی داعش و گروه‌های کرد در شمال روبه‌رو شود. گروه‌های مورد حمایت ترکیه در حال نبرد با نیروهای YPG و PKK در منبج هستند. نیروهای امریکائی در شرق سوریه باقی مانده‌اند و اعلام کرده‌اند که برای مقابله با داعش (و کنترل منابع نفتی) در آنجا حضور خواهند داشت. اسرائیل نیز اعلام کرده که منطقه حائل در جولان را تحت کنترل خود درآورده است. در این میان، تشنج‌هایی بین دولت‌های ترکیه و امریکا بر سر نقش دولت جدید تحت رهبری هیأت تحریر الشام وجود خواهد داشت.

۱۰) نگرانی‌های آینده: اگرچه امیدهایی به گفته‌های ابو محمد الجولانی درباره پرهیز از انتقام‌جویی وجود دارد، اما نگرانی‌ها درباره برخورد با اقلیت‌ها همچنان باقی است. مشخص نیست که آیا گروه‌های شبه‌نظامی در عراق وارد سوریه خواهند شد یا خیر. بسیاری از تحولات آینده به اتفاقات مکان‌هایی چون حرم حضرت زینب (س) در دمشق بستگی دارد.

۱۰ دسامبر ۲۰۲۴

افزوده فرستنده:

در کنار سایر عواملی که باعث سقوط ارتش و دولت سوریه گردید، نباید دو عامل مؤثر دیگر را نادیده گرفت:

- ۱) ماهیت وابستگی دولت و ارتش سوریه به کشور های خارجی و دور ماندن از حمایت خلق سوریه؛
- ۲) نفوذ استخباراتی نهاد های امنیتی غرب امپریالیستی از جمله "سیا، ام. آی. ۶، و موساد" از طریق عناصر استخباراتی آنها در درون "حزب الله" در تار و پود ارتش سوریه.

طاهر باختری